

NOWE ŻYCIE

piśmo polityczne, społeczne, gospodarcze i kulturalno - oświatowe.
Wychodzi w NIEDZIELE I CZWARTKI.

No 97

ADRES REDAKCJI i ADMINISTRACJI: Grodno, plac Batorego Nr. 4 m. 7.—Telefon 490.
PRENUMERATA: Miesięcz. 1 zł., kwart. 2.50 półrocz. 5 zł., rocz. 10 zł., w Ameryce 3 dol. roczn. Konto P.K.O. nr. 80.021
CENA OGŁOSZEŃ: Za wiersz milimetry lub jego miejsce przed tekstem 30 groszy, w tekście 50 gr., zwykłe 10 gr.
Układ ogłoszeń: 1 strony i tekstu 4—szpaltowy, 4 strony 8—szpaltowy.

ROK XX

KONFEKCJĘ

damską i męską oraz bieliznę

POLECA

Władysław Wdziekoński

GRODNO, BRYGIDZKA 9

CUKIERNIA I PIEKARNIA

„Ziemiańska”

Grodno, ul. Orzeszkowej 5 tel. 160

Poleca na sezon świąteczny wszelkiego rodzaju
wyroby cukiernicze i piekarskie w dużym wyborze.
Zamówienia świąteczne przyjmujemy i wykonu-
jemy punktualnie i solidnie.

Ceny na wyroby świąteczne specjalnie obniżone.

8—4

WŁ. SZARKOWSKI

ZABAWKI i gry,

CZĘŚCI UMUNDUROWANIA i odznaki dla wojska

ARTYKUŁY SPORTOWE i galanteryjne jak:
teki, rękawiczki skórzane i wełniane, szaliki, swetry,
artykuły kosmetyczne Pulsu

poleca na sezon świąteczny Firma **„WIARUS”**

Grodno, ul. Zamkowa 2 naprzeciw kościoła garnizonowego

Strzały bez prochu

Powstanie w Sejmie osobnego klubu ozonowego pod nazwą Koła parlamentarnego O.Z.N. wywołało ostre przemówienie gen. Żeligowskiego, który wypowiedział się przeciwko znanemu okólnikowi premiera Składkowskiego o pierwszeństwie władzy marszałka Rydza-Śmigłego. Gen. Żeligowski powołał się na Konstytucję, która podaje następującą kolejność władzy: Prezydent, rząd, parlament, wojsko. Jednocześnie gen. Żeligowski wystąpił ostro przeciwko utworzeniu w Sejmie klubu ozonowego. Przemówienia niektórych innych mówców, wygłoszone w dyskusji nad mową p. Kwiatkowskiego, również ostro krytykowały tak obecny rząd, jak i nowy obóz polityczny O.Z.N. Fakty te oczywiście można tłumaczyć, jako próby robienia sztucznej opozycji we własnym jednoobozowym Sejmie. Ale możliwym jest również, że tarcia w obozie pomajowym nie zostały jeszcze całkowicie usunięte. Świadczyć o tym może ostra mowa posła Hanebacha, wygłoszona już po wystąpieniu gen. Żeligowskiego.

Posel Hanebach należy do tak zwanej lewicy patriotycznej. Obecne stosunki w Polsce poddał on ostrej krytyce, przytaczając takie fakty, jak słynny proces Parylewiczowej, który sprawiał wrażenie wielkiego przekupstwa w sądownictwie, a skończył się na ukaraniu drobnej afery kilku spekulantów. Mówiąc o usiłowaniu Ozonu do zjednoczenia narodu, pos.

Hanebach oświadczył: „Stoimy dziś wobec kompletnego rozbitcia i rozkładu, co grozi Państwu nieobliczalnymi następstwami.” Poza tym Hanebach wystąpił bardzo silnie przeciwko Związkowi gmin wiejskich, na czele którego stoi Polakiewicz. Przemówienie to jest uważane jako pierwszy szturm grupy sławkowców na rząd i Ozon. Podobno przygotowywane już są dalsze plany ostrzeliwania pola sejmowego. Organizatorami tej akcji mają być posel Brzek-Osiński i słynny ze sprawy brzeskiej posel Pacholczyk (nr. 116). Pos. Hanebach jest przyjacielem Pacholczyka i swego czasu był opłacanym współpracownikiem w wydawnictwach Związku pracowników samorządu terytorialnego. Ten przyjaciel Hanebach był sędzią w sprawie Pacholczyka w sądzie marszałkowskim.

Na te wystąpienia odpowiedział premier Składkowski długą mową, w której dał odpawę gen. Żeligowskiemu, a następnie odpowiedział na zarzuty w sprawie zaburzeń ludowcowych w Małopolsce, wynikłych w sierpniu, kiedy to było 42 zabitych chłopów i kilkudziesięciu poturbowanych policjantów. W dalszym ciągu przemówienia p. Składkowski ostro zaatakował Związek Nauczycielstwa Polskiego za wystąpienia przeciw rządowi w prasie i za znaną akcję „płomykową.” Odpowiadając na zarzuty w sprawie Ozonu, premier Składkowski oświadczył, że z radością powitał powstanie

Skład opałowy K. GROCHOLSKI

Grodno, Stanisławowska 4 róg Orzeszkowej, tel. 99

posiada **Węgiel górnośląski** PIERWSZEGO GATUNKU

DOSTAWA NA MIEJSCE — CENY NAJNIŻSZE od 100 kg.

RADIO: Philips, Telefunken, Kosmos, Union i inne
ŻYRANDOLE: najnowsze fasony
INSTALACJE: nowe i naprawy

TANIO I NA DOGODNYCH WARUNKACH
W NOWOOTWARTEJ FIRMIE POMORSKIEJ

Bracia ROKOSZEWSKY

GRODNO, ul. Wileńska 4 tel. 657

U w a g a : dla pp. oficerów, podoficerów i urzędników specjalne rabaty

„RADIOFON”

PRACOWNIA ELEKTRO I RADIOTECHNICZNA

Józefa PIĄTKOWSKIEGO

w Grodnie ul. Brygidzka 10

Montaż i naprawa aparatów radiowych, naprawa zegarów elektrycznych, aparatów leczniczych i kosmetycznych oraz naprawa przyrządów elektrycznych i samochodowych.

Ładowanie oraz naprawa akumulatorów.

Demonstracje i porady bezpłatne w godz. od 17 do 21.

Pogotowie radiowe do godz. 22.

Telefon nr. 6 - 4 - 8.

CENY KONKURENCYJNE

CENY KONKURENCYJNE

w Sejmie Koła parlamentarnego O.Z.N. i że ma nadzieję, iż uda mu się w przyszłości oddać władzę w ręce, które będą miały za sobą większość w parlamencie i większość w społeczeństwie. Stawa te dowodzą, że rząd obecny nie obawia się ataków opozycji w pomajowym obozie. Groźniejszą mu jest opozycja innych obozów.

Jan Staśko.

Japończycy przed bramami Nankinu

Prasa japońska donosi, że kolumny Fudzi i Kizawy w niepowstrzymanym natarciu zbliżają się do Nankinu. Wśród części ludności i urzędników, którzy pozostali jeszcze w Nankinie, panuje nastrój paniki. Spodziewany jest odjazd głównej kwatery Czang Kaj-Czeka w głąb Chin. Prasa japońska wyraża pewność, że porzucenie stolicy przez Czang-Kaj-Czeka będzie oznaczać ostateczne załamanie się obrony chińskiej.

Co już zajęli Japończycy w Chinach?

Prasa japońska podaje wykaz terytoriów, straconych dotychczas przez rząd nankijski. Są to prowincje Czahar i Sujuan, Hopen, Szansi (5 powiatów), Szantung (powiat Tedzow) i rejon Szanghaj-Nankin. Terytoria te wynoszą razem 826.000 klm. kw. i zamieszkałe są przez 47 i pół milionów ludności.

Minister francuski w Polsce

Dnia 2 bm. przybył do Warszawy z oficjalną wizytą francuski minister spraw zagranicznych Yvon Delbos w towarzystwie wyższych urzędników francuskiego ministerstwa spraw zagranicznych. Wizyta ta nie jest tylko grzecznościowa, lecz ma charakter polityczny. Przyczyni się ona do zacieśnienia i umocnienia sojuszu polsko francuskiego.

Pewnego rodzaju sensację wywołał fakt, że w czasie przejazdu min. Delbosa przez Berlin na dworzec przybył minister spraw zagranicznych Rzeszy von Neurath celem powitania ministra francuskiego, przy czym odbył z nim w wagonie dłuższą rozmowę. Min. Neurath zaprosił swego francuskiego kolegę do Berlina. Min. Delbos przyjął zaproszenie, lecz termin jego przyjazdu do stolicy Niemiec nie został jeszcze ustalony.

Program 4 dniowego pobytu min. Delbosa w Polsce przewidywał audyencję u P. Prezydenta Rzplitej, wizytę u marszałka Śmigłego-Rydza, premiera gen. Składkowskiego i ministra Becka, jako też szereg oficjalnych przyjęć: śniadanie na Zamku, obiad i raut u ministra spraw zagranicznych, obiad i raut w ambasadzie francuskiej oraz śniadanie u prezydenta miasta Warszawy. Min. Delbos złożył wieniec na grobie Nieznanego Żołnierza, a w zakończeniu swego pobytu udał się do Krakowa, gdzie odbyła się uroczystość złożenia wienca u sarkofagu Marszałka Piłsudskiego.

Z Warszawy udaje się minister Delbos z urzędową wizytą do Rumunii i Jugosławii, a stamtąd do Czechosłowacji. Rząd sowiecki zaprosił min. Delbosa, by z Warszawy przybył do Moskwy, lecz Delbos odmówił.

Wzmógł się atak żydo-komuny

Ostatnie procesy komunistyczne w Białymstoku, Kielcach i Lublinie wskazują wyraźnie ożywioną działalność komunistów w kraju. Instrukcje moskiewskiego Kominternu, ażeby za pomocą jacek opanowywać związki zawodowe klasowe, organizacje młodzieży stronnictw radykalnych, są ściśle wykonywane. Wśród oskarżonych przeważają żydzi, co potwierdza w zupełności ścisłą współpracę żydów i komuny, którzy na rozkaz moskiewskiego Kominternu podpalają Europę, a obecnie po zbliżającej się klęsce komunistycznej w Hiszpanii szykują wzmógł się atak na Polskę. Zeznania szeregu świadków w największym procesie komunistycznym w Lublinie wykazują metody pracy komunistycznej. Z zeznań b. prezesa socjalistycznego T.U.R. na procesie w Lublinie dowiadujemy się, że w T.U.R. istniały bardzo silne wpływy komunistyczne, że należało do niego wielu komunistów. Członkowie P.P.S. nie mieli wpływu na organizację. Na jednym z zebrań T.U.R. adw. Gnoński wygłosił odczyt na temat stosunków w Rosji Sowieckiej, przedstawiając je w niekorzystnym świetle. Wywołało to awanturę ze strony słuchaczy. Wykazano także wpływy komunistyczne w Zw. zawodowym kolejarzy, pozostającym, podobnie jak T.U.R., pod wpływem P.P.S., i w sanacyjnym Związku związków zawodowych. Również okazało się, że wybitna komunistka, nauczycielka Woźniakówna prowadziła półkolonie ogrodów działkowych Zw. Pracy Obywatelskiej Kobiet.

Sam byłem świadkiem wystąpienia grupy komunistów, ukrywających się w T.U.R. na zgromadzeniu publicznym w Kętach. Grupa komunistów, obecna na sali, stale reagowała w obronie Rosji Sowieckiej i namietnie występowała przeciwko antysemityzmowi. Podkreślić należy, że zgromadzenie to było zamknięciem tygodnia propagandowego, poświęconego odżywieniu handlu i rzemiosła na terenie Kęt i okolicy. Również dochodzą wiadomości, że na terenie powiatów środkowej Małopolski, gdzie obecnie powstają warsztaty przemysłowe, poświęcone obronie państwa, komuna stara się zyskać wpływy w radykalnych organizacjach młodzieży ludowej i robotniczej i szerzy hasła wyrotowe w tej części Polski. Wykorzystuje zresztą podniecone nastroje ludności po nieudanym strajku chłopskim i po znanym „uspekajaniu” ludności przez czynniki administracyjne. Tam, gdzie żydzi nie mogą posługiwać się organizacjami przez siebie opanowanymi, sami występują w postawie bojowej. Ostatnio żydowska bojówka, odpowiednio przygotowana, zaatakowała młodzież narodową lwowską, zebraną koło Politechniki. Także bezcelne zachowanie się żydów na zebraniu adwokatów w Warszawie, gdzie swoimi głosami narzucili do władz samorządu adwokackiego, poza swoimi, socjalistów i członków lewicy ludowej i wywołali swoim zachowaniem zajęcia na sali, wykazuje, że jesteśmy w okresie wzmógł się ataku żydów i komunistów w Polsce. Wykorzystują oni to, że w obozie sanacyjnym odbywa się kłajstrowanie i likwidowanie wewnętrznych sporów. Korzystają z tego zamieszania wszelkiego rodzaju wyrotowcy, którzy zdają sobie sprawę z chaosu, który się pogłębia. Trzeba tym bardziej wyteżyc wzrok i wzmógł się atakom agentów moskiewskiego Kominternu przeciwstawić sprawną i czujną organizację Stronnictwa Narodowego.

Karol Wierczak.

Walki w Chinach

W prowincji Szansi rząd nankijski zgromadził znaczne siły do obrony przeciw Japończykom. Marsz japoński na Nankin trwa bez przerwy, ale w ostatnich dniach Chińczycy stawiają znaczny opór i ścigają wielkie posiłki do rejonu Isinu. Japończycy zajęli miasto Wutsin w miejscowości Czangczau. Miasto to znajduje się w półdrogi pomiędzy Szanghaem a Nankinem.

PALAC WĘGLEM

ZMNIĘSZASZ
BEZROBOCIĘ
w KRAJU!

OSZCZĘDZASZ
LASY POLSKIE
i WŁASNĄ KIESZEŃ!

ZAMÓWIENIA NA WĘGIEL PRZYJMUJE:

ZJEDNOCZENIE ROLNICO-HANDLOWE

w GRODNI

Jagiełłońska 12, tel. 98 i 300.

UWAGA! Spółdzielnia, posiadając bocznice kolejowe, ma możliwość niższej kalkulacji ceny tego samego gatunku węgla, dostarczanego przez inne firmy! 8-6

NA GWIAZDKĘ!

KSIAŻKI DLA DZIECI I MŁODZIEŻY,
OZDOBY CHOINKOWE,
WYROBY PAPIEROWE,
WYROBY SKÓRZANE I
GRY TOWARZYSKIE

poleca w wielkim wyborze:

„PROMIEN”

KSIEGARNIA I SKŁAD MATERIAŁÓW PIŚMIENNYCH

GRODNO, Dominikańska 26 tel. 607

Uwaga: Książki Wyd. Ks. Atlas i Św. Wojciecha.
Wyroby skórzanego Wileńskiej wytwórni.
Po cenach fabrycznych.

8-3

Narzęczona księcia Radziwiłła ochrzciła się w cerkwi prawosławnej

Narzęczona 67-letniego księcia Michała Radziwiłła, 35-letnia żydówka Judyta Jeanette z Kianzów Suchestow, została przyjęta na łono polskiego narodowego kościoła prawosławnego, otrzymując przy chrzcie imiona Jeanette Jadwiga. Aktu chrztu dokonał dnia 30 listopada proboszcz „zachodniego” obrządku cerkwi prawosławnej w Warszawie ks. Wójc, który był dawniej księdzem katolickim i przed kilku laty przeszedł na prawosławie, zakładając nowy obrządek. Ponieważ chrzest pani Suchestow odbył się bez zachowania wstępnych formalności, ks. Wójc został zasuspendowany w czynnościach kapłańskich przez metropolitę Dionizego. Zaznaczyć należy, że pani Suchestow po zaręczynach z księciem Radziwiłłem zwróciła się najpierw do kościoła katolickiego, lecz archidiecezja poznańska odmówiła jej udzielenia chrztu ze względu na to, że czyni to nie z przekonania, lecz dla interesu. Również jej zabieg o chrzest według obrządku grecko-katolickiego spotkał się z odmową. Pani Suchestow mieszka obecnie w Antoninie pod Poznaniem, siedzibie księcia Radziwiłła.

Francja ukarana

za wydalenie górników polskich

„Le Petit Parisien” umieścił artykuł p. Ludwika Rouhand’a, omawiający złe następstwa wydalenia dużej ilości górników cudzoziemskich. W r. 1930. Francja wydała 43 tysiące górników cudzoziemskich, głównie Polaków. W następnych latach zapotrzebowanie na węgiel znacznie wzrosło i trzeba było sprowadzać go z Anglii. W roku bieżącym Francja sprowadziła 31 milionów ton węgla, za który zapłaciła około 5 miliardów franków. Wydalenie górników polskich kosztowało Francję 3 miliardy franków. W ten sposób Francja została ukarana za usunięcie robotników polskich.

Wzrasta ilość żubrów

Zwierzyniec żubr—bizonów w nadleśnictwie Smardzewice powiększył się o 4 jalówki i liczy obecnie 14 sztuk. Tegoroczny przychówek stada żubrów czystej krwi w Białowieży wynosi 2 sztuki: „Pulchny” oraz „Polka”. Podkreślić należy, że „Polka” jest pierwszym powojennym przychowkiem czystej krwi linii białowiejskiej.

W sprawie klasyfikacji gruntów

W odpowiedzi na interpelację posła Michała Łazarskiego w sprawie przyspieszenia klasyfikacji gruntów minister skarbu nadesłał odpowiedź następującej treści:

W powiatach suwalskim, augustowskim, szczuczyńskim i ostrołęckim stawki państwowego podatku gruntowego są istotnie stosunkowo wysokie. Przyczyną tego było położenie wspomnianych powiatów wzdłuż dawnej granicy rosyjsko-niemieckiej, gdzie ułatwiony eksport zboża do Prus Wschodnich powodował wyższe ceny na zboże, a co za tym idzie większą dochodowość gospodarstw rolnych.

Przyspieszenie klasyfikacji gruntów w tych powiatach na podstawie ustawy z dnia 26 marca 1935 r. (Dz. U.R.P. nr. 27, poz. 203) nie dałoby jeszcze rolnikom wspomnianych powiatów żadnych realnych korzyści, ponieważ zmiana stawek państwowego podatku gruntowego będzie możliwa dopiero po zakończeniu klasyfikacji gruntów w całym Państwie i wydaniu nowej ustawy o podatku gruntowym.

Do czasu wydania takiej ustawy Minister Skarbu nie ma możliwości zmiany stawek podatku gruntowego w poszczególnych powiatach.

Wchodząc jednak w położenie rolników w powiatach, wymienionych w interpelacji, polecałem Izbie Skarbowej w Białymstoku, aby urzędy skarbowe przy rozpatrywaniu prośb rolników o ulgi w podatku gruntowym brały pod uwagę stosunkowo wysokie obciążenie gospodarstw rolnych w tych powiatach państwowym podatkiem gruntowym.

Minister (—) E. Kwiatkowski.

Akcja katolicka a żywe słowo

Stowarzyszenia Akcji katolickiej często w pracy swojej odczuwają brak uzdolnionych prelegentów świeckich. Szczególnie w czasie uroczystych obchodów taki mówca jest niezbędny. Jak już podawaliśmy, w Grodnie bawi obecnie znakomity mówca, b. profesor uniwersytetu amerykańskiego p. Rudolf Tarczyński. Jego znakomite odczyty na temat wielu zagadnień współczesnych pozostawiają zawsze niezatarte wrażenie i dają prawdziwy pożytek. Poszczególne Stowarzyszenia A. K. mogłyby wykorzystać pobyt p. prof. Tarczyńskiego dla swoich obchodów i uroczystości. Redakcja nasza chętnie w tej sprawie podejmuje się porozumienia z p. prof. Tarczyńskim.

są przyczyną powstawania różnych chorób, odbierają apetyt, tworzą złą przemianę materii. Należy dbać o normalne funkcjonowanie żołądka i kiszek przez regularne wypróżnienie.

ZIOŁA Z GÓR HARCU
DRA LAUERA

stosują się przy obstrukcjach, normują trawienie, czyszczą łagodnie i bezbolesnie, przeciwdziałają tworzeniu się tłuszczu, wydalać substancje gnilne, nie wywołują przyzwyczajenia. Stosowane są również skutecznie w cierpieniach wątroby, nerek i pęcherza, kamicy żółciowej, reumatyzmie, artretyzmie, hemoroidach i atylności.

ZIOŁA Z GÓR HARCU
DRA LAUERA

Prawosławny kurs antykomunistyczny

Otrzymujemy wiadomość, że staniem prawosławnych władz diecezjalnych i wojskowych w Grodnie został zorganizowany kurs zwalczania bezbożnictwa, komunizmu i sekularyzmu. Kurs rozpoczął się d. 7 b.m. w gmachu biskupim przy ul. Grandzkiej pod osobistym przewodnictwem odyńarskiego diecezjalnego dziekana—nowogrodzkiego biskupa Sawy. Kurs jest dwudniowy, przeznaczony dla duchowieństwa prawosławnego (proboszczów, diakonów i psalmistów) z dwóch powiatów: grodzieńskiego i wołkowyskiego. Na otwarcie kursu zostali zaproszeni i przybyli przedstawiciele władz rządowych i wojskowych oraz przedstawiciele prasy.

Walka z bezbożnictwem i komunizmem jest ogólną koniecznością wszystkich chrześcijan, to też uczestnikom kursu składamy życzenia jak najpomyślniejszych wyników obrad w tej ważnej sprawie.

Jubileusz Milicji Niepokalanej

W tych dniach O.O. Franciszkanie w Niepokalanowie obchodzą podwójny jubileusz: dwudziściulecie Milicji Niepokalanej i dziesięciolecie Niepokalanowa. Jubileusze te są podkreśleniem doskonałych wyników pracy, dokonanej w latach ubiegłych.

Na początku wskrzeszenia Polski organizowano w naszym kraju milicję czerwoną, która wiele zł przyniosła. Franciszkanie zorganizowali wtedy Milicję Niepokalanej, która rozrosła się tak dalece, że obecnie liczy 600.000 członków. Założony 10 lat temu Niepokalanów dzisiaj jest bardzo czynnym ośrodkiem polskiej prasy katolickiej. W Niepokalanowie wychodzi najbardziej rozpowszechniony miesięcznik „Rycerz Niepokalanej” i jeden z najbardziej poczytnych dzienników polskich „Mały Dziennik”. Jubileusz Niepokalanowa jest dla nas Grodnian tym bardziej miły, że „Rycerz Niepokalanej” jakiś czas wychodził w Grodnie i że w Grodnie istnieje agentura „Małego Dziennika”. Warto też przypomnieć, że nasz książę Drucki-Lubecki przyczynił się swoją hojną ofiarą do powstania Niepokalanowa.

SKŁAD OPALOWY „WĘGLOPOL”

Grodno, ul. Witoldowa 29 t. 6-26

Powiadamy Sz. Klientów, że zaopatrujemy na zimę węglem z pierwszorzędnym kopalni Górnośląskich.

Dostawa od 100 kg.

Ceny niskie.

Kronika

GRODNO, dnia 9 grudnia 1937 r.

KALENDARZYK

- 9.XII. Czwartek. Leokadia. Waleria. Wielisława. Wyszostawa. Wschód słońca 7.29. Zachód słońca 15.05.
10.XII. Piątek. N.M.P. Loretańska. Radziława.
11.XII. Sobota. Damazy. Sab na. Wojmir.
Pierwsza kwadra księżyca 2.12.

O pomoc ubogim i potrzebującym. Do najbardziej ruchliwych instytucji dobroczynnych w naszym mieście należy T-wo Pań Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo, istniejące przy Zgromadzeniu S.S. Szarytek, ul. Horodniczańska 23. Towarzystwo udziela najrozmaitszej pomocy najbardziej jej potrzebującym. Pod swoją opieką ma przeszło 100 osób, 27 rodzin. SS. Szarytki zaś ze swej strony wydają około 40 obiadów dziennie. Na te cele dobroczynne potrzebne są ofiary, które daje społeczeństwo w różnych postaciach: odzież, produkty, datki pieniężne. Napływają też ofiary bezimiennych do skarbanki, umieszczonej w murze przy ul. Horodniczańskiej nr. 23 z napisem przy figurze św. Wincentego „Co damy ubogiemu, w Bogu mamy”. Obok tego należy podkreślić ofiarności: SS. Nazaretanek, kilku obywateli ziemskich oraz firm: Zje dnozenie Rolniczo Handlowe, Moroz, fabryka kawy „Toma”, jako stałych członków popierających. Obecnie potrzebne są ofiary na zimę i na święta Bożego Narodzenia.

Należy obniżyć opłatę telefoniczną. Odnosne władze centralne mają obniżyć w Warszawie taryfę telefoniczną z 12 do 7 zł. miesięcznie. Taka obniżka jest konieczna w naszym Grodnie, gdzie dotychczas opłata wynosi 12 zł. za telefon w mieszkaniu prywatnym. Opłata ta jest bardzo wysoka, skoro także suma jest uważana za wysoką w Warszawie. W Grodnie opłatę telefoniczną należałoby zmniejszyć do 5 zł. miesięcznie.

Z teatru. Dziś we środę d. 8 b.m. o g. 4 po pol. odegrana zostanie świetna komedia „Ciotka Karola”, ciesząca się wielkim powodzeniem. Tęż dnia o g. 8 wiecz. odegrana zostanie sztuka „Powrót Przeleciełgo” z okazji poświęcenia sztandaru Związku b. ochotników. W przyszłą sobotę d. 11 b.m. odbędzie się premiera p.t. „Walący się dom” z okazji jubileuszu p. Leona Łętowskiego.

Dzień kupiectwa polskiego. Dzień 8 grudnia obchodzony jest w całej Polsce, jako dzień kupiectwa polskiego. Oddział grodzieński S.K.P. urządza w tym dniu obchód, rozpoczynający się od nabożeństwa w kościele farnym o g. 9 rano z okolicznościowym kazaniem. Po nabożeństwie wyruszy pochód do sali Rady Miejskiej, gdzie odbędzie się akademickie kupiectwa.

Miesiąc solidarności narodowej w Porzeczcu. W Porzeczcu powstał Komitet propagandowy, który zorganizował Miesiąc solidarności narodowej w przemyśle, handlu i rzemiośle. Propaganda będzie trwała od 8 grudnia do 9 stycznia. Pierwsza wydana przez Komitet odezwa została skonfiskowana.

Ostatnie miesiące ulg podatkowych

Dnia 31 marca 1938 r. upływa termin wpłacenia odroczonego zaległości podatkowych, o których mówi rozporządzenie ministra skarbu z dn. 15.IV.1935 r. Po upływie tego terminu urzędy skarbowe zaczną ściągając przymusowo niezapłacone zaległości. Przy wpłatach do 31.VII.1938 r. stosowane są znaczne ulgi, bo za 150 zł. podatku płaci się tylko 100 zł., odsetki zaś są darowywane. Odnosi płatnicy mają jeszcze cztery miesiące czasu, aby z tych ulg skorzystać.

Ceny gwiazdkowe

BAZAR POMORSKI

Ceny gwiazdkowe

ALOIZY HEJKA, Grodno, Dominikańska 28

POLECA: na sezon zimowy i gwiazdkę dla Pań, Panów i dzieci materiały Bielskie i Tomaszowskie na ubrania, płaszcze i kostiumy, modne wełny, jedwabie i koronki na suknie, płótna, flanelki, serwety.
ZASADA BAZARU: Duży obrót mały zysk, tak było i będzie Tyle klienteli stałej, co Bazar, nikt nie zdobędzie, dlatego opiera się dzielnie konkurencjom wszelkim
Rzetelna obsługa

Ceny stałe

Spółdzielnia Producentów Ryb w Wilnie

SKLEP w GRODNIU

ulica Magistracka — Hala Rybna

Sprzedaż ryb żywych i śniętych

Spółdzielnia zrzesza rybaków jeziorowych, stawowych i rzecznych trzech województw:

Wileńskiego, Nowogródzkiego i Białostockiego

Bez pośrednictwa — Od rybaka wprost do konsumenta

Humor i satyra

Oj, Grodzieńko, oj Grodzieńko

Oj, Grodzieńko, oj Grodzieńko! Ciebie kocha ktoś tak cicho, że nie minie pokolenie, jak zostaną z ciebie cienie. Wszystko w tobie przebudują, preferują, przemalują, że nie będzie ani śladu dawniejszego w tobie ładu. Twoją przeszłość i pamiętki, historyczne cudne kątki zniszczą fale nowej mody, nowych ludzi blufordy. Smutne w prasie było zdanie: pan Jodkowski na wygnanie został z Grodna przeniesiony, choć tu działał niestrudzony. Szperał, zbierał, badał, składał, przeszłość polską opowiadał, wiele kopał i wyszukał, wiele wykrył, i wypukał... Mówił, pisał i drukował, trudu swego nie żałował, tyle zrobił, że dziwota, skąd się brała w nim ochota. Dawne wskrzesił Grodna ciny, dzieje nasze i wawrzyny, nowej Polsce w cennym darze trud swój złożył na ołtarze. W każdym innym świata kraju jest w szlachetnym to zwyczaj, by nagradzać takich ludzi, których praca podziw budzi. Lecz inaczej dzisiaj w Grodnie. Ceną pracę tu niegodnie, zamiast dzięki i uznania, każą dzielić los wygnania. Dziś, niestety, są te czasy, że przeróżne lowelasy podstawiają zręczne stolki i fikają nam koziołki. To też dzisiaj Grodno gwarne, jak ten kozioł, zbyt ofiarne, coraz mocniej w hałas wpada, mało robi, dużo gada. Grodno strzela szumne słowa, w których tylko guzik ehowa, strzelcy jednak za te strzały biorą grube kapitały. Znałe plany pomiarowe ośmiolatek stare, nowe nie wystarczą do budowy, bo Białystok da plan nowy. Grodno snuje obietnicę za trzy lata dać cackanki: przy po prawnej koniunkturze da nam cacko — Grodno duże. Lecz Białystok więcej byczy, na trzydzieści latek liczy wielkie Grodno przebudowy od podstawy i osnowy. Całe Grodno w gruzach runie, kolej bliżej się przysunie, nowe Grodno wtedy ładnie, jak z maszyny, nam wypadnie. Znikną z Grodna wszelkie braki, miasto przetrną wielkie szlaki, które pójdą do Kłajpedy, handel wzrośnie, znikną biedy.

Oj, gaduły, oj, gaduły! Raz zamknijcie buziak czuły, bo gdy ktoś weń dobrze dmuchnie, to języczek wam napuchnie. Wasze szumne wieloletki mają jeden feler gładki, że do staną się do kosza, gdyż na budy nie ma grosza. Cóż wy sobie to myślicie, że wy Grodno odnowicie? A tym czasem trzecia data, jak wam światło figle płata. Kabel hunewot gdzieś się schował, światło w Grodnie nam popsował, a egipskie przyszyły mroki na nasz cały gród szeroki. Włec i całe wielkie plany w koszach czekać będą zmiany, aż nareszcie spoczną sobie w magistrackim wielkim grobie. Zniknie cała fidrygalka. A nasz Sekret i Brechalka pozostaną tu na wieki, jak istniały czas daleki. Będą nasze syny, wnuki tak szlifować miejskie bruki, jak i dzisiaj w oczy cztery na Brechalce są spaceru.

Rozalia Pyskata.

Narzekańka na loterję

Pod tym tytułem drukuje jeden z dzienników warszawskich krytyczne uwagi, dotyczące loterii klasowej, które przypuszczalnie zainteresują naszych grających czytelników.

Dyskusja w sprawie zmiany obecnego planu gry na loterii klasowej posiada znaczenie zasadnicze, gdy od jego należytego rozwiązania zależą szanse uzyskania tak pożądanego gotówki.

Ze swej strony chciałbym także dorzucić parę argumentów, przemawiających za zwiększeniem ilości średnich wygranych. Wszak każdy podział wygranych największych podwaja, potraja i t.d. szanse i już ten jeden wzgląd powinien by starczyć za wszelkie argumenty, a przecież wiele innych przyczyn przemawia jeszcze za tą reformą.

Bo to, że kilku szczęśliwców znajdzie się nagle w posiadaniu wielkich sum pieniężnych, a tysiące innych muszą się uzbrajać w cierpliwość i czekać swojej kolei, nikomu poza tymi nielicznymi jednostkami oczywiście żadnych korzyści nie przynosi. Mówi się o stwarzaniu nowych warsztatów pracy. Ale twórczość w tym kierunku wymaga nie tylko kapitału, ale i umiejętności oraz odpowiedzialności uzdolnień, w przeciwnym bowiem razie istnienie tych nowych warsztatów będzie nader krótkotrwałe.

Otóż nikt chyba nie zaręczy, że owe wielkie wygrane trafią właśnie do rąk powołanych, przeciwnie znane przysłowie stwierdza, że szczęście sprzyja przeważnie najmniej na nie zasługującym. To też często słyszy się o marnowaniu darów fortuny i bezcelowym wydatkowaniu wygranych pieniędzy.

Natomiast człowiek, który żyje z pracy zarobkowej, gdy wygra kilka tysięcy złotych, nie będzie miał zbyt daleko idących aspiracji. Dzięki wygranej pozbędzie się długów, jeżeli je ma, i będzie się mógł ze spokojną głową oddać swej pracy. Albo też złoży pieniądze w kasie oszczędności na czarną godzinę, lub przeznaczy je na zwiększenie kapitału obrotowego.

Im więcej takich wypadków będzie, tym lepiej dla wszystkich, gdyż w ten sposób podnosi się ogólny dobrobyt społeczeństwa.

Życiorys marsz. Rydza-Śmigłego

Mjr. Józef Teslar, oficer 1 brygady, historyk i poeta, napisał książkę p.t. „Marszałek Edward Śmigły - Rydz”. Książkę wydało Państw. Wydawnictwo Książek Szkolnych, Lwów, 1937, str. 96. Cena 2.40. Książkę zdobiją ilustracje. W ośmiu rozdziałach jest mowa o młodości wodza, o latach szkolnych, akademickich oraz o czynach wojennych i pokojowych marsz. Rydza-Śmigłego. Czyn wojenne określają nast. punkty: praca konspiracyjna, Wilno, Łomża, Kijów, Niemien. Wydanie gustowne.

CHRZEŚCIJAŃSKIE
POGOTOWIE TAKSÓWKOWE
Telef. 606

DO WYNAJĘCIA SAMOCHODY OSOBOWE K A R E T Y

właśc. taksówek W. Szczawiński
w Grodnie, Zamkowa 3, m.29
Telefon czynny dzień i noc
CENY NISKIE

ZAKŁAD KRAWIECKI IZYDORA STELMASZCZYKA p. F ma „MODEL”

Grodno, Brygidzka 8
Przyjmuje zamówienia na ubiory damskie różnych fasonów w-g. najnowszych żurnali.
Wykonanie solidne.
Ceny przystępne.
Firma chrześcijańska.

MISTRZ KRAWIECKI
z dyplomem Akademii
Wiedeńskiej

Ferdynand PICEWICZ

Grodno, ul. Listowskiego 14.
Wykonuje roboty
MĘSKIE, DAMSKIE
i UCZNIOWSKIE
z materiałów własnych
i powierzonych.

Zgubiony kwit Lombardu
Miejskiego z dnia
5 maja 1937 r. nr. 3015 na imię Gur-
tat Zofii unieważnia się. 3—2

NAJMILSZE UPOMINKI NA GWIAZDKĘ

POLECA DROGERIA

Dla PAŃ

W dużym wyborze najnowsze fasony rozpylaczy, puderniecki, wykwinne wody kolońskie i perfumy w oryginalnych opakowaniach i na wagę, oraz wyroby kosmetyczne pierwszorzędnych firm.

Ceny na okres świąteczny obniżone.

Dla PANÓW

Z najnowszą armaturą nikielowe i szklane rozpylacze, do golenia wody i mydła w oryginalnym opakowaniu i na wagę, oraz kosmetykę ze znanych firm laboratoryjnych.

EDWARD MORAWSKI

Grodno, Orzeszkowej 5

Nowoolwarty sklep chrześcijański

MANUFAKTURA

W dużym wyborze: sukna, wełny, wataliny, jedwabie oraz materiały bawełniane, białe i białawy poleca na sezon zimowy. Ceny najniższe.

Grodno, ul. Witoldowa 3
8-6

Firma **Jan PICEWICZ**

Skład kolonialno - gastronomiczny i materiałów białych

„P I A S T”

Grodno, Orlicz-Dreszera 20

Poleca na nadchodzące święta w wielkim wyborze i po cenach b. niskich następujące towary:

w dziale białym

materiały damskie - sukniowe
mundurkowe
bielizniane i białe
firanki
chodniki
godatki krawieckie

w dziale kolonialnym

konserwy mięsne, rybne i owo-
cove, szynki bekonowe „Lech”
i „Polo”, wędliny litewskie zna-
nej dobroci. Orzechy, migdały,
rodzynki i wszelkie artykuły
kolonialne spożywcze.

SKŁAD SUKNA FABRYK BIELSKICH
— I SKŁAD FUTER —**Kazimierza STASZEWSKIEGO**

Grodno, Dominikańska 18, tel. 315.

Poleca NAJTANIEJ w wielkim wyborze:

SUKNA
BIAŁY
FIRANY
DYWANY
KÓŁDRA
CERATY

F U T R A

bezpośredni import
z miejsca pochodzenia.

NA SEZON JESIENNY I ZIMOWY poleca

w dużym wyborze: sukna, wełny i jedwabie. Różne materiały
bawełniane i białe. Firany, chodniki i koce.
Duży wybór wataliny.

F-ma **„TKANINA”**

Grodno, ul. Dominikańska 9

FIRMA CHRZEŚCJAŃSKA

Z FUTREM TYLKO DO KUŚNIERZA

F-ma **Piotra MIECZKOWSKIEGO**

Grodno, Pl. Błotnego 2 m. 5 (w podwórzu prawa oficyna)
(b. pracownika firm Hersego i Chowańczaka w Warszawie)

Przyjmują obywateli futrzane i wszelkiego rodzaju roboty
kuśnierskie. Ceny niskie, wykonanie sumienne, punktual-
ne i według najnowszych żądań.

Firma Chrześcijańska.

SKLEP GALANTERYJNY

Jadwigi KOMOROWSKIEJ

Grodno, Zamkowa 4

Po powrocie z Drusienik uruchomiłam znowu w tym
samym lokalu sklep galanterii. Polecam swetry, skarpetki, ręk-
awiczki, szale, pończochy oraz komplety ciepłe damskie i męskie.
Krawaty, kołnierzyki i t.p. Na składzie posiadam duży wybór
nicians, koronek i makatek. Na okres świąteczny ceny niższe.
Towar pierwszorzędny.

8-4

Praktyczne upominki

na Św. MIKOŁAJA

dla dzieci

POLECA

f-ma **JÓZEF MIKO**

Dominikańska 19 tel. 356

Bielizna, Trykotaże, Pończochy, Skarpetki, Rękawiczki, Torebki,
Krawaty i wszelka galanteria.

Jan MALINOWSKI

SKŁAD APTECZNY

Grodno, Dominikańska 13 t. 400

Poleca: Perfumy, wody ko-
łońskie i wyroby kosmetyczne.
Pomoce szkolne do gabinetów
chemicznych i fizycznych,

SKLEP GALANTERYJNY

Jadwigi Rzędzian

Grodno, Pl. Błotnego 42

Poleca wszelkiego rodzaju towa-
ry w zakres galanterii wchodzące.
Firma chrześcijańska.

NA GWIAZDKĘ!**Władysław CICHOCKI**

Grodno, Orzeszkowej 4 (naprzeciw Starostwa)

Poleca w dużym wyborze wszelką galanterię, oraz kapelusze
i czapki, palta gotowe męskie i ubrania, palta kryginalne z fir-
my Stanisław Cichocki w Warszawie, palta damskie, mundurki
uczniowskie, bonżurki, swetry i t.p.

NA OKRES ŚWIĄTECZNY CENY ZNIŻONE

Spółdzielnia Ogrodniczo - Pszczelarska

Grodno, Orlicz-Dreszera 13 tel. 651

POLECA:

owoce, przetwory, marmeladę, miód w gatunkach.
Kwiaty, wianki i wianki. Skup wosku.
Węza sztuczna.

9-4

KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI w GRODNE

Kino MALEŃKIE „LUX” Horodniczańska nr. 10

Arcyzabawna wiedeńska komedia muzyczna, pełna wesołych
komicznych perypetji na tle sezonowych miłostek p.t.

Szept miłości

W rol. gł: Gustaw Fröhlich, ||
główna gwiazda węgierska Elma Bulla oraz zabawny
do łez pobudzający Tibor von Hilmay.

Nad program: a tualności PAT i piękne dodatki

NÓWE KINO
ul. Brygidzka 2**„HELIOS”**

CENY OD 25 GR.

Znakomity bohater filmu Marokko GARY COOPER
w swojej najlepszej kreacji p.t.

ŻÓŁTY SKARB

W głównej roli kobiecej piękna MADELEINE CARROLL

Walka z przemocą chińskiego satrapy.

Miłość. Zdrada. Rewolta.

Reżyseria L. Milest na, twórca filmu „Na Zachodzie bez zmian”

Pocz. seans.: 6, 8, 10.

DŹWIĘKOWIEC
Dominikańska 26**„Apollo”**

Wstęp od 40 gr.

Pocz. seans.: o g. 6

Fascynujący film erotyczny p.t.

Przedziwne kłamstwo**Niny Pietrowny**

w rol. gł.: Greta Garbo, Marlene Dietrich i wielu inn.

Nad program: aktualia i dodatki

Kino dźwiękowe
Pocztowa, 4**„PAN”**WSTĘP
od 25 gr.

Krwawe dni na Dalekim Wschodzie p.t.

Tajemnica żółtego miasta

W roli gł. INKISZYNOW i wielu inn.

Nad program: aktualia i dodatki.

Kino DŹWIĘKOWE
Orzeszkowej nr. 15**„UCIECHA”**WSTĘP
25 gr.

Dziś wielki podwójny program

Jego wielka miłość**Bohatera brygada**

Pocz. seans. 6, 8, 10.15, w sobotę i niedzielę od godz. 12-ej